

Dr. Kostas Mygdalis

Advisor to the Interparliamentary Assembly on Orthodoxy (I.A.O.)

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2022

Προς: - Πρόεδρο της Επιτροπής
Επισκοπικών Διασκέψεων της ΕΕ (COMECE),
H. Em. Cardinal Jean-Claude Hollerich

- Πρόεδρο της Διάσκεψης Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (CEC)
Rev. Christian Krieger

Σεβασμιώτατοι,

Δια της παρούσης επιστολής επιθυμώ να σας εκφράσω την αμηχανία που μας προκάλεσε το Κοινό Δελτίο Τύπου το οποίο εκδώσατε, στον απόηχο της συνάντησης που πραγματοποιήσατε με την Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κυρία Roberta Metsola την 1^η Ιουλίου του τρέχοντος. Ιδίως, μετά τη διαπίστωση μας ότι, δυστυχώς, ουδείς διάλογος διεξήχθη μεταξύ των Εκκλησιών, των Θρησκευτικών Κοινοτήτων, των φορέων ενδιαφέροντος και των ευρωπαϊκών θεσμών για το Μέλλον της Ευρώπης.

Η ΕΕ δηλώνει ικανοποιημένη για το «Διάλογο για το Μέλλον της Ευρώπης», από τον οποίο προέκυψε η Τελική Έκθεση με πληθώρα συστάσεων. Ωστόσο, μας λυπεί το γεγονός ότι είναι ηχηρή σε αυτό το κείμενο -το οποίο φιλοδοξεί να επηρεάσει την μελλοντική πορεία της Ευρώπης- η απόλυτη απουσία ακόμη και της λέξης «θρησκεία» ή «χριστιανικός» και των παραγώγων αυτών των λέξεων.

Η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.) από την αρχή του εγχειρήματος επιχείρησε να ενσωματώσει στο Διάλογο για το Μέλλον, τις Εκκλησίες ως ουσιαστικό εταίρο. Ακόμη και στη Γενική μας Συνέλευση στην Κρήτη το 2021 αφιερώσαμε το κεντρικό θέμα στο Μέλλον της Ευρώπης και του Κόσμου, προσκαλώντας εκπροσώπους των Εκκλησιών να τοποθετηθούν και να δώσουν τη δική τους οπτική γωνία. Επιπλέον, με κάθε ευκαιρία υπογραμμίσαμε ότι δεν μπορεί να απουσιάζει από το λεξιλόγιο της ΕΕ η οποιαδήποτε αναφορά που ανατρέπει στις χριστιανικές ρίζες των ευρωπαϊκών λαών.

Θεωρούμε, επίσης, ότι η συνεχής επίκληση του Άρθρου 17 της Συνθήκης της Λισαβόνας για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει μόνο διακηρυκτικό χαρακτήρα και καθιστά την εν λόγω διάταξη άνευρη, εφόσον δεν ακολουθείται από ουσιαστικά συμπεράσματα και αποτελέσματα. Διότι, ο «ανοιχτός, διαφανής και τακτικός διάλογος της

ΕΕ με τις Εκκλησίες» δεν σημαίνει αποκλειστικά κοινωνικές συναντήσεις, οι οποίες per se δεν αποτελούν στοιχεία ενός εποικοδομητικού διαλόγου.

Παρ' όλα αυτά, η δημοσίευση από την Ερευνητική Υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS) μελέτης που αφορούσε τη *Θρησκευτική Διάσταση του Πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία* (Russia's war on Ukraine: The religious dimension)¹, δείχνει ότι αναγνωρίζεται για πρώτη φορά -έστω και σε ερευνητικό επίπεδο- η ύπαρξη θρησκευτικού ζητήματος στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο.

Η γενική εικόνα, ωστόσο, είναι ότι η ΕΕ αναλώνεται σε ένα ακραία εκκοσμικευμένο σχεδιασμό για το μέλλον της Ευρώπης, ερήμην φορέων που επί 2000 χρόνια εκφράζουν τους Ευρωπαίους πολίτες και αποτέλεσαν διαχρονικά αναπόσπαστο μέρος της Ευρωπαϊκής Ιστορίας και Πολιτισμού. Αυτή η στάση, όμως, οδηγεί σε μαζική απογοήτευση τους ευρωπαϊκούς λαούς και ενισχύει τον ευρωσκεπτικισμό.

Με βάση ακριβώς αυτήν την διαπίστωση, η Δια-Κοινοβουλευτική Ένωση (IPU) αποφάσισε να εκδώσει σε συνεργασία με τη Δ.Σ.Ο. ένα «*Εγχειρίδιο για το ρόλο των κοινοβουλευτικών στο διαπολιτισμικό και διαθρησκευτικό διάλογο*».

Με την βεβαιότητα ότι οι απόψεις μας ανταποκρίνονται και στις δικές σας ανησυχίες, προσδοκούμε και την δική σας παρέμβαση, επ' αυτού του ζητήματος.

Με τις σκέψεις αυτές διατελώ με σεβασμό και παρακαλώ δεχθείτε τις διαβεβαιώσεις των καλύτερων αισθημάτων μου,

Με εκτίμηση,

Δρ. Κώστας Μυγδάλης
Σύμβουλος της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.)

¹ Διαθέσιμο στο:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2022/729355/EPRS_ATAG\(2022\)729355_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2022/729355/EPRS_ATAG(2022)729355_EN.pdf).